

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายวิชาประวัติศาสตร์ 4 (ส22104) จำนวน 33 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เวลา 60 นาที

คำชี้แจง แบบทดสอบมีจำนวน 6 หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบอัตนัย ชนิดเขียนตอบ จำนวน 3 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ม.2/1วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่าง ๆ

ม.2/2วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา

ม.2/3ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของ

ภูมิปัญญาดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด หรือเหมาะสมที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1.ข้อใดไม่ใช่ลักษณะการปกครองในสมัยอยุธยา

1. พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจสูงสุดเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง
2. พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในทศพิธราชธรรม
3. ระบอบการปกครองได้รับแนวคิดมาจากอินเดียผ่านทางเขมร
4. พระมหากษัตริย์กับประชาชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

2.จุดมุ่งหมายหลักของชาติตะวันตกในการเข้ามาติดต่อกับอาณาจักรอยุธยาคือข้อใด

1. ต้องการยึดครองดินแดน
2. เผยแพร่ความคิดเรื่องสิทธิและเสรีภาพ
3. การค้าและเผยแผ่ศาสนา
4. ใช้เป็นศูนย์ซ่อมเรือ

3. “วัง” ในการปกครองจตุสดมภ์ ทำหน้าที่คล้ายกับกระทรวงใดในปัจจุบัน

1. กระทรวงการคลัง	2. กระทรวงยุติธรรม
3. กระทรวงกลาโหม	4. กระทรวงวัฒนธรรม

4. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของพระคลังสินค้า

1. การผูกขาดทางการค้าโดยรัฐ
2. การเปิดโอกาสให้ราษฎรกับพ่อค้าสามารถติดต่อค้าขายโดยตรง
3. การที่รัฐยินยอมให้ไพร่หน้าผลผลิตที่เป็นส่วนเกินที่รัฐไม่ต้องการสามารถเอาออกขายได้
4. เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาประมูลภาษี

5. ข้อใดไม่ใช่สถานะของไพร่ในสมัยอยุธยา

1. มีหน้าที่รับใช้ราชการทั้งยามสงบและยามสงคราม
2. ถูกเกณฑ์แรงงานให้กับราชการ
3. ถูกควบคุมโดยมูลนาย
4. การเผยแพร่พระพุทธศาสนา

6. “ประเทศนี้มีพื้นดินอันอุดม...เมื่อปลูกอะไรก็อุดมงามดี” เกี่ยวข้องกับรายได้อยุธยาในส่วนตัว

1. ฤชา	2. อากรค่านา
3. อากรค้ำสวน	4. อากรตลาด

7. แม่น้ำสายใดเป็นแม่น้ำสายหลักของอาณาจักรอยุธยา

1. แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม
2. แม่น้ำวัง แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำน่าน
3. แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน่าน แม่น้ำยม

4. แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำเจ้าพระยา

8. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์ต่อการเสริมสร้างอาณาจักรในเรื่องสภาพชัยภูมิและที่ตั้ง

1. ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน
2. ชัยภูมิที่อยู่ใกล้ทะเล
3. การใช้ระบบอุปถัมภ์กับกลุ่มอำนาจ
4. ภูมิประเทศที่เอื้อต่อทางยุทธศาสตร์

9. ข้อใดเป็นรูปแบบเฉพาะของสถาปัตยกรรมอยุธยา

1. พระปรางค์	2. เจดีย์ทรงกลม
3. เจดีย์ทรงเหลี่ยม	4. เจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง

10. วรรณกรรมเรื่องใดที่มีอิทธิพลต่อคตินิยมดำเนินชีวิตของคนไทยเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องบุญ-กรรมในพระพุทธศาสนา

1. กาพย์มหาชาติ	2. จินตามณี
3. ลิลิตพระลอ	4. ขุนช้างขุนแผน

11. ข้อใดเป็นวิธีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับราษฎร เพื่อเกิดความศรัทธาเชื่อมั่นในตัวผู้นำของอาณาจักรธนบุรี

1. การปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์
2. การสร้างเมืองจันทบุรีเป็นราชธานีสำรอง
3. แก้ปัญหาขาดแคลนอาหาร
4. การป้องกันการรุกรานของข้าศึก

12. ข้อใดเป็นการพัฒนาทางด้านการเมืองการปกครองที่รวบรวมบ้านเมืองให้กลับมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

1. การสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานี
2. การฟื้นฟูพระพุทธศาสนา
3. การกอบกู้เอกราชจากพม่า

4. การปราบปรามชุมนุมต่างๆ

13. ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน

1. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช-ทอแสง
2. การค้ากับชาติตะวันตก-สิทธิพิเศษทางการค้า
3. อะแซห่อนก-แม่ทัพคนสำคัญของพม่า
4. ชุมนุมเจ้าพิมาย-กรมหมื่นเทพพิพิธ

14. ข้อใดคือสาเหตุที่ไทยใช้เป็นข้ออ้างในการเข้าครอบครองกัมพูชาในสมัยธนบุรี

1. การแย่งชิงอำนาจในหมู่เจ้านายเขมร
2. เจ้านายเขมรฝักใฝ่กับญวน
3. มีการปล้นสะดมตามแนวชายแดน
4. เกิดวิวาทกับเสนาบดี

15. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงใช้ยุทธวิธีใดในการเอาชนะข้าศึกในศึกบางแก้ว พ.ศ.2317

1. มีการใช้ทหารเข้าไปโจมตีในเวลาากลางคืน
2. มีการใช้อาวุธจนเกิดความชำนาญ
3. ปิดล้อมให้ทหารพม่าขาดเสบียงอาหาร
4. ได้รับความช่วยเหลือจากขุนนางล้านนา

16. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับชาติตะวันตกในสมัยธนบุรี มีลักษณะเป็นอย่างไร

1. การตั้งสถานกงสุลในไทย
2. การซื้ออาวุธเพื่อนำมาป้องกันประเทศ

3. การเผยแพร่ศาสนาคริสต์
4. มีความสัมพันธ์ทางการทูตให้เป็นที่แพร่หลาย

17. ข้อใด ไม่ใช่ พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชในการฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

1. พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ไปจัดซื้อข้าวมาแจกจ่ายให้กับประชาชน
2. มีการขยายพื้นที่ทำนาในบริเวณชานพระนคร
3. การวางระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ในเขตราชธานี
4. การสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับจีน เพื่อประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจ

18. ข้อใดไม่ใช่พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีในการทำบำรุงพระพุทธศาสนา

1. อันเชิญพระแก้วมรกตมายังกรุงธนบุรี
2. บูรณะซ่อมแซมวัดวาอาราม
3. จัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ในเขตราชธานี
4. ส่งสมณทูตไปเผยแพร่พระพุทธศาสนาในลังกาและยุโรป

19. ข้อใดเป็นวรรณกรรมในสมัยธนบุรีที่ได้รับการยกย่องให้เป็นโคลงสี่สุภาพที่มีความงดงามทางภาษาและใช้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในสมัยธนบุรี

1. รามเกียรติ์
2. นิราศกวางตุ้ง
3. นิราศพระยามหานุภาพ
4. โคลงยอพระเกียรติสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี

20. ข้อใด ไม่สัมพันธ์กัน

1. วัดอินทาราม-ฝักวิปัสสนา
2. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช-รามเกียรติ์ตอนนางสีดาลุยไฟ

3. วัดอรุณราชวราราม-มาถึงเป็นเวลารุ่งแจ้ง
4. หลวงสรวิชิต-ลิลิตเพชรมงกุฏ

21. การขยายอิทธิพลในดินแดนล้านช้างของพระเจ้าตากสินมหาราช มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ในระหว่างการยึดครองอาณาจักรทั้งสามของล้านช้าง

1. ต่าง เพราะต้องยกทัพไปตีเวียงจันทน์และหลวงพระบาง ส่วนจำปาศักดิ์ยอมสวามิภักดิ์
2. ต่าง เพราะต้องยกทัพไปตีเวียงจันทน์และจำปาศักดิ์ ส่วนหลวงพระบางยอมสวามิภักดิ์
3. ไม่แตกต่าง เพราะต้องยกทัพไปตีอาณาจักรทั้งสามกลับมาเป็นประเทศราชทั้งหมด
4. ไม่แตกต่าง เพราะอาณาจักรทั้งสามต่างเข้ามาสวามิภักดิ์ต่อพระเจ้ากรุงธนบุรีเอง

22. สมัยกรุงธนบุรีมีการฟื้นฟูพระไตรปิฎกและพระธรรมวินัยถึง 2 ครั้ง ได้นำแบบอย่างของพระไตรปิฎกและพระธรรมวินัยมาจากที่ใด

1. นครศรีธรรมราช	2. นครราชสีมา
3. นครพนม	4. นครปฐม

23. สมัยกรุงธนบุรีมีวัดใดเป็นวัดประจำพระราชวัง เหมือนในสมัยอยุธยาที่วัดพระศรีสรรเพชญ์เป็นวัด ในพระราชวัง

1. วัดระฆังโฆสิตาราม	2. วัดอรุณราชวราราม
3. วัดสุทัศน์เทพวราราม	4. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

24. เพราะเหตุใด ในสมัยกรุงธนบุรีถึงมีการสร้างสรรค์วรรณกรรมไว้เพียงแค่ 6 เรื่องเท่านั้น

1. เพราะไม่มีการให้คุณค่ากับงานด้านวรรณกรรม
2. เพราะมีวรรณกรรมจากสมัยอยุธยาแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องสร้างสรรค์เพิ่ม
3. เพราะสมัยธนบุรีมีอายุเพียง 15 ปี จึงสามารถสร้างสรรค์วรรณกรรมได้น้อย
4. เพราะมีการจำกัดไว้เฉพาะหมู่สงฆ์ จึงมีการสร้างสรรค์วรรณกรรมไม่มากนัก

25. ข้อใดเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้มีการบูรณปฏิสังขรณ์วัดในสมัยกรุงธนบุรี

1. เพราะเป็นเขตอภัยทาน การบูรณะวัดจะทำให้เกิดความสงบสุขในบ้านเมือง
2. เพราะจะได้ใช้เป็นสถานที่เก็บเสบียงและอาวุธไว้ใช้ยามศึกสงคราม
3. เพราะสามารถใช้พื้นที่ของวัดในการค้าขาย แลกเปลี่ยนสินค้าได้
4. เพราะจะได้เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในยามที่ไม่สงบสุข

26. บุคคลใดที่ทำความดีความชอบจนได้สำเร็จราชการเป็นเจ้าเมืองพิษณุโลก

1. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	2. เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก
3. เจ้าพระยาสุรสีห์	4. เจ้ากาวิละ

27. บุคคลใดยกทัพไปราชการที่เขมรแต่ต้องกลับพระนคร เพราะเกิดจลาจลในพระนคร

1. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	2. เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก
3. เจ้าพระยาสุรสีห์	4. เจ้ากาวิละ

28. บุคคลใดรวบรวมกองกำลังไปขับไล่ทหารพม่าที่ค่ายโพธิ์สามต้นได้สำเร็จ

1. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	2. เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก
3. เจ้าพระยาสุรสีห์	4. เจ้ากาวิละ

29. บุคคลใดเป็นผู้นำชาวล้านนาเข้าร่วมกับธนบุรีในการเข้าตีเชียงใหม่จนสำเร็จ และได้ครองนครลำปาง

1. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	2. เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก
3. เจ้าพระยาสุรสีห์	4. เจ้ากาวิละ

30. บุคคลใดเป็นผู้นำทัพปราบชุมนุมต่าง ๆ รวบรวมแผ่นดินเป็นปึกแผ่น

1. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	2. เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก
3. เจ้าพระยาสุรสีห์	4. เจ้ากาวิละ

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ ให้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ส.4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ม.2/2วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา

ม.2/3ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับการปกครองในสมัยอยุธยาแล้วตอบคำถาม (5 คะแนน)

จตุสดมภ์ เป็นลักษณะการปกครองส่วนกลางระดับสูงของไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ หรือ 4 กรม คือ เมือง (เวียง) วัง คลัง นา เริ่มใช้ในสมัยอยุธยา สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ต่อมาเมื่อมีการปฏิรูปการปกครองในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ลักษณะการปกครองแบบจตุสดมภ์มีการเปลี่ยนแปลงบ้าง และใช้กันเรื่อยมาจนมีการปฏิรูปการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ยกเลิก

- 1.1 จากข้อความนี้ได้กล่าวถึงเรื่องใด.....
- 1.2 จากข้อความนี้ได้กล่าวถึงพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านใด.....
- 1.3 จากข้อความนี้ ลักษณะการปกครองแบบจตุสดมภ์เริ่มใช้ในสมัยใด.....
- 1.4 จากข้อความนี้ จตุสดมภ์ได้แบ่งงานออกเป็นกี่กรม ได้แก่อะไรบ้าง.....
- 1.5 จากข้อความนี้ เพราะเหตุใดระบบจตุสดมภ์จึงถูกยกเลิกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.....

2. ให้นักเรียนอ่านข้อความและตอบคำถามโดยนำคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้สัมพันธ์ (5 คะแนน)

ส่วย เปี้ย จังกอบ ดินประสัว พระคลังสินค้า

2.1 เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมการค้ากับต่างประเทศ

.....

2.2 เป็นภาษีที่เก็บจากพ่อค้าที่นำสินค้าผ่านเส้นทางคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก

.....

2.3 สินค้าที่ห้ามออกนอกราชอาณาจักร

.....

2.4 สิ่งของหรือเงินทองที่นำมาให้แก่ทางราชการแทนการเข้าเวร

.....

2.5 เป็นเปลือกหอยที่กฎหมายกำหนดให้ใช้เป็นค่าปรับไหมและค่าไถ่โทษ

.....

3. ให้นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยธนบุรี (5 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....